

Belge	Adı	IOSCO PRENSİPLERİNE UYUMLU FİNANSAL ÖLÇÜTLER YÖNERGESİ	
	Türü	YÖNERGE	
	Kodu	05.YÖN.01	
	Onay Tarihi	22/09/2022	
	Revizyon Tarihi	-	
	Revizyon Numarası	-	
	Hazırlayan	ENDEKS DİREKTÖRLÜĞÜ	
	Onaylayan	YÖNETİM KURULU	

BORSA İSTANBUL A.Ş.

IOSCO PRENSİPLERİNE UYUMLU FİNANSAL ÖLÇÜTLER YÖNERGESİ

İSTANBUL – 2022

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu lütfen kontrol ediniz.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar	3
Amaç.....	3
Kapsam	3
Dayanak.....	3
Tanımlar ve kısaltmalar	3
İKİNCİ BÖLÜM Yönetim	4
Borsanın sorumluluğu.....	4
Dışarıdan hizmet alımı.....	5
Çıkar çatışmalarının önlenmesi	5
Kontrol sistemi.....	6
Gözetim fonksiyonu.....	7
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Finansal Ölçütün Niteliği	9
Finansal Ölçütün tasarımı	9
Veri yeterliliği.....	9
Veri kullanım hiyerarşisi	10
Finansal Ölçüt hesaplamalarının şeffaflığı	10
Periyodik gözden geçirme	11
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Kural Setinin Niteliği.....	11
Kural Setinin içeriği.....	11
Kural Setinde değişiklik yapılması.....	12
Hesaplamaya son verme	13
Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallar	14
Veri toplamaya ilişkin iç kontroller	15
BEŞİNCİ BÖLÜM Hesap Verebilirlik.....	15
İhbar ve şikayet yöntemleri	15
Denetim	16
Kayıtların muhafazası.....	16
Düzenleyici otoriteyle işbirliği	17
ALTINCI BÖLÜM Faize Dayalı Finansal Ölçütlere Yönelik Ek Hükümler.....	17
Doğru ve yeterli veri.....	17
Gözetim fonksiyonu ve denetim.....	17
YEDİNCİ BÖLÜM Çeşitli Hükümler.....	18
Yönergede hüküm bulunmayan haller.....	18
Yürürlük.....	18
Yürütme	18

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, yasal çerçevesi ve denetim uygulaması itibarıyla Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü'nün "Finansal Ölçütlere İlişkin Temel İlkeler"ine uyumlu Finansal Ölçütlerin oluşturulması, hesaplanması, yayımlanması, operasyonlarının yürütülmesi, denetlenmesi ve yönetilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, yatırım araçlarının fiyatları, getirileri, kar payı ödemeleri, faiz oranları gibi unsurları kullanılarak Borsa İstanbul tarafından hesaplanan; yasal çerçevesi ve denetim uygulaması itibarıyla Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü'nün "Finansal Ölçütlere İlişkin Temel İlkeler"ine uyumlu Finansal Ölçütlere ilişkin usul ve esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 19/07/2013 tarihli ve 28712 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Borsalar ve Piyasa İşleticilerinin Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Yönetmelik'in 29/A maddesi ile 14/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği'nin 32/A maddesine dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- Birim: Borsa İstanbul A.Ş. Organizasyon Yönergesi ile ihdas edilen genel müdür yardımcılıklarını, direktörlükleri ve servisleri,
- Borsa Dışı Veri: Borsa Dışı Veri Sunanlardan temin edilen ve Finansal Ölçütün hesaplamasında kullanılan organize piyasalar ve borsalar kaynaklı olanlar hariç fiyat, tahmin, değer, oran ve benzeri verileri,
- Borsa Dışı Veri Sunan: Finansal Ölçütün hesaplamasında kullanılan Borsa Dışı Verileri Borsa İstanbul A.Ş.'ye temin eden tüzel kişileri,
- Borsa İstanbul Grubu: Borsa İstanbul A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'yi,
- Borsa, Borsa İstanbul: Borsa İstanbul A.Ş.'yi,
- Düzenleyici Otorite, SPK: Sermaye Piyasası Kurulunu,
- Endeks: Düzenli olarak bir formül veya başka bir hesaplama yöntemi uygulanarak veya kapsamındaki varlık, fiyat, getiri veya oranlar (tahmini fiyatlar veya faiz oranları, bekleyen emirler veya diğer değer veya gözlemler dahil) kullanılmak suretiyle değerlendirilerek belirlenen ve yayımlanan veya kullanıma sunulan göstergeleri,
- Finansal Ölçüt: Belirli bir formül veya hesaplama yöntemi kullanılarak düzenli olarak hesaplanan, kullanıcılara ücret karşılığı veya ücretsiz olarak sunulan, bir sermaye piyasası aracının, finansal sözleşmenin veya ürünün değerinin belirlenmesinde,

getirilerinin izlenmesinde, bunlara dayanarak yapılacak ödemenin tutarının belirlenmesinde, varlık dağılımının veya portföyün belirlenmesinde veya performans primlerinin hesaplanmasında kullanılan Endeks, fiyat, oran ve benzerlerini,

- i) Finansal Ölçüt Yararlanıcısı: Finansal Ölçüte dayalı finansal ürün veya kontratın tarafı olan gerçek veya tüzel kişiler ile Lisanslı Kullanıcıları,
- j) Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü,
- k) IOSCO: Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütünü,
- l) Kural Seti: Finansal Ölçütün oluşturulması, hesaplanması, yayınlanması ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla Borsa İstanbul A.Ş. tarafından belirlenmiş kural ve yöntemler bütünü,
- m) Lisanslı Kullanıcı: Borsa İstanbul A.Ş.'den Finansal Ölçüte ilişkin hizmet satın alan gerçek veya tüzel kişileri,
- n) Ön Büro: Herhangi bir fiyatlandırma, ticaret, satış, pazarlama, reklam, talep, yapılandırma veya aracılık faaliyetleri gerçekleştiren Borsa Dışı Veri Sağlayan kuruluşların veya bunların bağlı kuruluşlarının herhangi bir departmanını, bölümünü, grubunu veya personelini,
- o) Piyasa Otoritesi: Düzenleyici Otorite, öz düzenleyici kurum, organize piyasa, borsa veya takas kuruluşları gibi kurumları,
- p) Ulusal Otorite: SPK hariç olmak üzere Finansal Ölçütlerin politikalarının belirlenmesinde kamusal sorumluluğu veya menfaati olan Türkiye'deki ilgili kamu otoritelerini,
- q) Uzman Takdiri: Finansal Ölçütün hesaplamasında kullanılan verilerle ilgili olarak Finansal Ölçütün Yöneticisi olarak Borsa İstanbul A.Ş.'nin veya Borsa Dışı Veri Sunanın takdir yetkisini kullanmasını,
- r) Yönetici: IOSCO prensiplerine uyumlu Finansal Ölçütler üzerinde kontrol sahibi olan; Finansal Ölçüte ilişkin düzenlemelerin hazırlanması, hesaplanması ve yayımlanmasına ilişkin süreçleri yürüten tüzel kişi olarak Borsa İstanbul A.Ş.'yi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Yönetim

Borsanın sorumluluğu

MADDE 5- (1) Borsa, hesapladığı Finansal Ölçütlerin Yöneticisi olarak, Finansal Ölçütlere ilişkin tüm süreçler üzerinde kontrol sahibi, birincil sorumlu ve Yönetici konumundadır. Bu sorumluluk Finansal Ölçütlerin;

- a) Kullanım amacına uygun olarak oluşturulmasını, Kural Setlerinin belirlenmesini,
- b) Doğru ve zamanında hesaplanmasını, yayımlanmasını ve dağıtılmasını,
- c) Veri olmaması veya yetersiz veri olması, piyasa stresi veya piyasanın kapanması, finansal altyapı kuruluşlarının kritik nitelikteki hizmetlerini yerine getirememeleri gibi

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu lütfen kontrol ediniz.

durumlarda alınması gereken tedbirleri de kapsayacak ve Finansal Ölçütün hesaplanması süreçlerine etki eden kararların şeffaf olarak izlenebilmesini mümkün kılacak şekilde operasyonlarının yürütülmesini,

- d) Finansal Ölçütün oluşturulması, yayımlanması, dağıtılması ve operasyonundan sorumlu gerekli donanım ve uzmanlığa sahip bir gözetim fonksiyonu da dahil olmak üzere, Finansal Ölçütün hesaplanması süreci için güvenilir ve şeffaf yönetim, gözetim ve hesap verebilirlik yöntemlerinin oluşturulmasını içerecek şekilde yönetimini

kapsar.

Dışarıdan hizmet alımı

MADDE 6- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulmasında dışarıdan hizmet alabilir, Finansal Ölçütlerin hesaplamasında kullanılmak üzere yatırım araçlarının fiyatları, getirileri veya oranları dahil ihtiyaç duyduğu verileri dışarıdan temin edebilir.

(2) Borsa, dışarıdan hizmet alımı ve veri temini süreçlerini takip ve kontrol eder. Bu kapsamda;

- a) Dışarıdan hizmet sunan tarafın üstlendiği roller ve sorumluluklar ile bunların uyması gereken standartları, dışarıdan alınan hizmete ilişkin bilgi, belge ve kaynaklara erişim yetkisini de kapsayacak şekilde yazılı kurallara bağlar,
- b) Dışarıdan hizmet sunan tarafın belirlenen standartlara ve kurallara uyumunu izler,
- c) Dışarıdan hizmet sunan tarafın kim olduğunu ve rolünü Borsa kurumsal internet sitesinde ilan eder,
- d) Dışarıdan hizmet sunan taraflardan kaynaklanan operasyonel riskleri ortadan kaldırmak için olağanüstü durum planları da dahil olmak üzere gerekli tedbirleri alır.

(3) Finansal Ölçütlerin oluşturulmasında hizmet alınan veya hesaplanmasında veri temin edilen tarafın organize bir piyasa, borsa veya ilgili hizmeti veya veriyi sağlamak üzere kanunla yetkilendirilmiş bir kurum olması halinde Borsa, hizmet alınan tarafların gözetimine ilişkin olarak bu madde kapsamında belirlediği süreçleri yürütmeyebilir.

(4) Dışarıdan hizmet alımı ve veri teminine ilişkin esaslar Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü'nde belirlenir.

Çıkar çatışmalarının önlenmesi

MADDE 7- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulma, hesaplanma ve yayınlanma süreçlerinin bütünlüğünü ve bağımsızlığını korur. Bu amaçla çıkar çatışmalarının tespit edilmesine, açıklanmasına, yönetilmesine, önlenmesine veya azaltılmasına ilişkin politika ve kurallar oluşturur.

(2) Borsa, çıkar çatışmalarının tespit edilmesi, açıklanması, yönetilmesi, önlenmesi veya azaltılması kapsamında; tespit edilen mevcut veya olası tüm çıkar çatışmalarının ve Finansal Ölçütün taşıdığı risklerin seviyesine uygun olarak;

- a) Mevcut ve olası çıkar çatışmalarının Finansal Ölçütün hesaplanması süreçlerini etkilememesini,
- b) Kişisel menfaat, ilişki veya iş ilişkilerinin, Borsanın Yönetici olarak gerçekleştirdiği faaliyetlerin ifasını olumsuz etkilememesini,
- c) Çıkar çatışması veya çıkar çatışması algısı oluşmasının önlenmesi ve Birimler

arasındaki sorumlulukların net bir şekilde belirlenmesi için Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinde çalışan Birimlerin yetki ve sorumluluk alanlarının ayrıştırılmasını,

- d) Finansal Ölçütlerin, kullanıcılara sunulmadan önce Borsa tarafından belirlenen standartlara ve kurallara uygun olarak kontrol süreçlerinden geçmesini ve gerekli mesleki tecrübeye sahip çalışanlar tarafından gözden geçirilmesini,
- e) Borsanın açıklama/bilgi verme yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla, Borsa tarafından üretilen, alınan veya girilen veri, bilgi ve diğer girdilerin gizliliğinin korunmasını,
- f) Çıkar çatışması riski barındıran faaliyetleri yerine getiren çalışanlar arasında ve çalışanlar ile üçüncü taraflar arasında Finansal Ölçütleri etkileyebilecek bilgi alışverişlerini kontrol etmek için gerekli etkin sistem ve yöntemlerin geliştirilmesini,
- g) Ücret politikalarının, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında görev alan çalışanların, doğrudan veya dolaylı olarak Finansal Ölçütlerin seviyesi üzerinden ödüllendirilmesine imkan vermeyecek şekilde oluşturulmasını,
- h) Borsanın kontrol ve ortaklık yapısından veya tüm Borsa İstanbul Grubu çalışanlarının Finansal Ölçütlere ilişkin diğer çıkarlarından kaynaklanan mevcut ve olası çatışmaların en aza indirilmesine yönelik kural ve önlemlerin belirlenmesini,
- i) Borsanın Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına ilişkin faaliyetleriyle Borsa iştiraklerinin faaliyetleri veya kendisinin diğer faaliyetleri arasındaki çıkar çatışmalarını önlemek, azaltmak veya açıklamak için gerekli tedbirlerin alınmasını,
- j) Borsa ortaklık yapısından veya Borsanın kontrolünden kaynaklanan çıkar çatışmalarının Finansal Ölçüt Yararlanıcılarına ve ilgili otoritelere zamanında açıklanmasını

sağlar.

(3) Çıkar çatışmalarının tespit edilmesine, açıklanmasına, yönetilmesine, önlenmesine veya azaltılmasına ilişkin esaslar, Finansal Ölçütlerde Çıkar Çatışmalarının Önlenmesi Prosedürü'nde belirlenir.

Kontrol sistemi

MADDE 8- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin oluşturulması, hesaplanması ve yayınlanması süreçlerine ilişkin kontrol sistemi kurar.

(2) Borsa tarafından ihtiyatlı bir yaklaşımla Finansal Ölçütlerin girdi ve çıktıları da dikkate alınarak, mevcut veya olası çıkar çatışmalarının önem derecesine uygun şekilde oluşturulan kontrol sistemi aşağıdaki konuları kapsar:

- a) Bu Yönergenin “Çıkar çatışmalarının önlenmesi” başlıklı 7 nci maddesinde belirtilen hususlarla uyumlu olacak şekilde çıkar çatışmalarını,
- b) Bu Yönergenin sırasıyla “Finansal Ölçütün Niteliği” ve “Kural Setinin Niteliği” başlıklı 3 üncü ve 4 üncü bölümlerinde belirtilen hususlarla uyumlu olacak şekilde, Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinde Finansal Ölçütün güvenilirliğinin ve bütünlüğünün sağlanmasına yönelik olarak alınan önlemleri,
- c) Finansal Ölçütlerde kullanılan girdilerin kaynağına ilişkin detaylı inceleme aşamalarını da içerecek şekilde girdilerin bütünlüğüne yönelik olarak alınan önlemleri,

- d) Bu Yönergenin “Hesap Verebilirlik” başlıklı 5 inci bölümünde belirtilen hususlarla uyumlu olacak şekilde, hesap verebilirlik ve şikayet mekanizmalarının işlerliğine ilişkin önlemleri,
 - e) Operasyonel riskler dahil olmak üzere, risklerin yönetilmesi için oluşturulan altyapı, politika ve yöntemleri,
 - f) Bu Yönergenin “İhbar ve şikayet yöntemleri” başlıklı 20 nci maddesinde belirtilen hususlarla uyumlu olacak şekilde, ortaya çıkabilecek olası usulsüzlükleri veya uyumsuzlukları erken haber almayı mümkün kılan ve bu neviden vakıaların gerektiğinde Borsa dışındaki bir makama bildirilebilmesi imkanını da sunan etkili bir ihbar mekanizmasını,
 - g) Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinde gerekli bilgi ve tecrübeye sahip çalışanların görevlendirilmesine ve bu çalışanların uzmanlıklarının periyodik olarak gözden geçirilmesine ilişkin düzenlemeleri,
 - h) Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinde görev alan çalışanların etik değerler, çıkar çatışmalarının önlenmesi ve operasyonel süreklilik gibi konuları da kapsayan eğitim programlarına ilişkin düzenlemeleri.
- (3) Kontrol sistemine ilişkin esaslar Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü’nde belirlenir.
- (4) Borsa Dışı Veri kullanılarak Finansal Ölçüt hesaplanması durumunda, Borsa, girdilerin bütünlüğünü sağlamak amacıyla:
- a) Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimleri göz önünde bulundurarak Borsa Dışı Veri Sunanların tüm katılımcıları doğru bir şekilde temsil ettiğinden mümkün olduğu ölçüde emin olur,
 - b) “Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallar” başlıklı 18 inci madde çerçevesinde gerekli kuralları ve Borsanın Finansal Ölçüt hesaplamalarında hangi nitelikte ve kapsamdaki Borsa Dışı Verileri dikkate alacağına ilişkin kalite ve bütünlük standartlarını belirler ve Borsa Dışı Veri Sunanların bu standartlara uymalarını sağlamak amacıyla uygun tedbirlerden oluşan bir sistem kullanır,
 - c) Borsa Dışı Veri Sunanlardan hangi sıklıkla veri alınacağını belirler,
 - d) Girdileri ve Borsa Dışı Verileri etkin bir şekilde izlemek ve incelemek için alınacak önlemleri belirler ve uygular. Bu önlemler, hem girdi ve Borsa Dışı Verilerde olası hataları önceden tespit etmek ve hatalardan kaçınmak amacıyla hesaplama ve yayımlama öncesi önlemleri, hem de eğilimlerin ve uç değerlerin hesaplama ve yayım sonrası analizlerini kapsar.
- (5) Borsa Dışı Veri Sunumuna ilişkin esaslar Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü’nde belirlenir.

Gözetim fonksiyonu

MADDE 9- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına ilişkin süreçlerin tüm yönlerini ve aşamalarını gözden geçirmek amacıyla uygun bir gözetim fonksiyonu yürütür.

(2) Gözetim fonksiyonu genel olarak aşağıdaki hususları içerir:

- a) Gözetim fonksiyonunun yürütmesinde görev alacak çalışanların görev tanımları, ve bu

- çalışanların seçiminde esas alınacak kriterler,
- b) Gözetim fonksiyonuyla görevlendirilmiş bir komitenin veya aynı amaçla görevlendirilmiş benzeri grupların üyeliklerine ilişkin özet bilgiler ve ayrıca, bu grup, komite veya çalışanlardan alınan çıkar çatışmalarına ilişkin beyanlar ve komite veya grup üyelerinin aday gösterilmesi, seçilmesi veya azledilmesi ve değiştirilmesine ilişkin süreçler,
 - c) Finansal Ölçütlerin özelliklerinin ve hedeflenen, beklenen veya bilinen kullanımlarının ve tespit edilen mevcut veya potansiyel çıkar çatışmalarının önem düzeyinin incelenmesi ve değerlendirilmesi,
 - d) Finansal Ölçütlerin tanımının ve Kural Setlerinin periyodik olarak gözden geçirilmesine ilişkin kurallar,
 - e) Finansal Ölçütlerin, belirlenen ölçüm amaçlarını uygun bir biçimde göstermeye devam edip etmediğinin gözden geçirilmesi amacıyla Kural Setlerinin değerlendirilmesi, Kural Setlerinde yapılan veya yapılması öngörülen değişikliklerin incelenmesi ve Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının “Kural Setinde değişiklik yapılması” başlıklı 16 ncı maddeye uygun şekilde söz konusu değişikliklere ilişkin görüşlerinin alınması veya değişikliklerin yapılmasının talep edilmesine ilişkin kurallar,
 - f) Finansal Ölçüte ilişkin sorunlar ve riskler hakkında sürekli bilgi sahibi olmak için alınacak tedbirlere ve mümkün olduğu ölçüde Finansal Ölçütün iç ve dış incelemelerinin yaptırılmasına ilişkin kurallar,
 - g) Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son verilmesi halinde, konuya ilişkin olarak Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının görüşlerinin alınmasında izlenecek kurallara da yer verilmek suretiyle, son vermeye ilişkin süreçlerin gözden geçirilmesi ve onaylanmasına ilişkin kurallar,
 - h) Finansal Ölçütlerin, dışarıdan hizmet alımı kapsamında hesaplanması da dahil olmak üzere, yönetim ve operasyonlarının gözetilmesine ilişkin kurallar,
 - i) İç ve dış denetim sonuçlarının değerlendirilmesi ve bu denetimlerin sonuçlarında önerilen iyileştirici önlemlerin uygulamalarının takip edilmesine ilişkin kurallar,
 - j) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine uygun olarak hesaplandığının ve varsa hesaplamalarda dikkate alınan Uzman Takdirlerinin ve Borsa Dışı Veri Sunanların denetlenmesine ilişkin kurallar.

(3) Gözetim fonksiyonu, Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü çerçevesinde ve Finansal Ölçütlerin hesaplanması süreçlerinin etkin kontrolünü mümkün kılacak şekilde ayrı bir komite, grup veya çalışanlar tarafından veya uygun yönetim düzenlemeleriyle yürütülebilir. Bu maddeye uygun olmak şartıyla, Finansal Ölçüt grupları türlerine veya varlık sınıflarına göre ayrı ayrı ele alınabilir.

(4) Borsanın sermayesinde pay sahibi olanların, yönetim kontrolünü elinde tutanların veya Borsanın ve/veya bağlı şirketlerinden birinin gösterdiği faaliyet ve eylemler sebebiyle çıkar çatışmalarının doğduğu durumlarda; Borsa, hakkında bilgi sahibi olduğu Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının, Lisanslı Kullanıcılarının ve diğer Borsa Dışı Veri Sunanların dengeli bir şekilde temsil edildiği ve oluşan çıkar çatışmasını bertaraf edecek şekilde faaliyette bulunacak bağımsız bir gözetim yapısı kurar.

(5) Borsa Dışı Veriye dayanan Finansal Ölçütler hesaplanması durumunda, gözetim fonksiyonu ayrıca:

- a) Borsa Dışı Verilerin veya girdilerin, Borsa tarafından yapılacak detaylı inceleme ve takip süreçlerinin gözetimini ve denetimini (Bu süreç, girdilerin ve Borsa Dışı Veri yapılarının düzenli olarak değerlendirilmesini, girdilerin veya Borsa Dışı Verilerin analizinde kullanılacak parametrelerin tanımlanmasını veya olağandışı girdilerin veya Borsa Dışı Verilerin sınanmasında veya bunlardan numune alınmasında Borsanın rolünün sorgulanmasını da içerir),
- b) Bu Yönergenin “Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallar” başlıklı 18 inci maddesinde belirtilen hususların gözetimini,
- c) Bu Yönergenin “Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallar” başlıklı 18 inci maddesinde belirtilen hususların ihlallerini ele almak ve çözümlenmek amacıyla yönelik etkin düzenleme ve sistemleri,
- d) Potansiyel kuraldışı veya şüpheli Borsa Dışı Veri, şüpheli eylem ve faaliyetlerin tespit edilmesi veya Borsa Dışı Veri Sunanların suistimalleri ile uygunsuz davranışları hakkında bilgi edinilmesi halinde bunları SPK’ya raporlamaya ve ihbar etmeye yönelik uygun tedbirleri

kapsar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Finansal Ölçütün Niteliği

Finansal Ölçütün tasarımı

MADDE 10- (1) Borsa, Finansal Ölçütleri tasarlarırken ölçmeyi hedeflediği değişimlerin ekonomik gerçeklerini doğru ve güvenilir bir şekilde yansıtmayı amaçlar ve bu amaca erişmek için Finansal Ölçütlerin fiyatında, oranında veya değerinde bozulmaya yol açabilecek faktörleri bertaraf eder.

(2) Borsa, Finansal Ölçütlerin tasarımında uygun düştüğü ölçüde ve bunlarla sınırlı olmamak üzere;

- a) Ölçülmesi hedeflenen değişime uygun ve yeterli büyüklükte örneklem kullanır,
- b) İlgili pazarın büyüklüğünü ve likiditesini dikkate alır,
- c) Finansal Ölçütün hesaplanmasına temel teşkil eden pazarın büyüklüğü ile pazarda gerçekleşen işlem hacmini karşılaştırmalı olarak dikkate alır,
- d) Gerçekleşen işlemlerin piyasa katılımcıları arasında dağılımını dikkate alır,
- e) Piyasa dinamiklerini dikkate alır.

Veri yeterliliği

MADDE 11- (1) Borsa, Finansal Ölçütleri hesaplarırken ölçmeyi hedeflediği değişimlerin doğru ve güvenilir olması için yeterli veri kullanır.

(2) Borsa, kullandığı verilerin;

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu lütfen kontrol ediniz.

- a) Finansal Ölçütün bütünlüğünden ödün vermeden en geniş olası koşullarda hesaplanabilir olmasını teminen rekabetçi arz talep koşullarında oluşmuş fiyatlar, oranlar, Endeksler veya değerler olmasına,
- b) Finansal Ölçütün, yansıttığı fiyat, oran, Endeks veya değerlerin güvenilir bir göstergesi olarak işlev görebilmesi için, alıcılar ile satıcılar arasında piyasa koşullarını yansıtacak ve gerekiyorsa back-testing ile uygunluğu test edilebilecek şekilde gerçekleşmiş, gözlemlenebilir işlemlere dayanmasına,

dikkat eder.

(3) İşbu madde, tüm Finansal Ölçütlerin gerçekleşmiş işlem verileri üzerine oluşturulmasını gerektirmez ve oynaklık endeksleri gibi işlem kaynaklı olmayan verilere dayanan Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına engel teşkil etmez. Borsa, bu Yönergenin “Veri kullanım hiyerarşisi” başlıklı 12 nci maddesi uyarınca, arz ve talebin rekabetçi ortamda eşleşmesiyle oluşan, aktif bir piyasada gerçekleşmiş olmak koşuluyla gözlemlenebilir işlemlere dayanan, alış satış emirlerini veya önceki işlemlerden türetilen veriler gibi gerçekleşmiş işlemlerin uzantısı veya tamamlayıcısı olan farklı veri tiplerini de Finansal Ölçütlerin hesaplamalarında kullanabilir.

Veri kullanım hiyerarşisi

MADDE 12- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında kullanılan verilerin hiyerarşisine ve kullanılıyor ise Uzman Takdirlerinin esaslarına ilgili Finansal Ölçütün Kural Setinde yer verir.

(2) Veri kullanım hiyerarşisi genel olarak aşağıdaki hususları içerir:

- a) Finansal Ölçütün Borsa Dışı Veriye bağlı olması halinde, Borsa Dışı Veri Sunanın, Finansal Ölçüt’ün ölçmeyi hedeflediği değişimlere ilişkin piyasada, piyasa koşullarına uygun olarak gerçekleştirdiği işlemler,
- b) Finansal Ölçüt’ün ölçmeyi hedeflediği değişimlere ilişkin olarak, piyasa koşullarına uygun işlemlerden raporlanarak veya gözlemlenerek elde edilenler,
- c) İlgili pazarlarda gerçekleşen, piyasa koşullarına uygun işlemlerden raporlanarak veya gözlemlenerek elde edilenler,
- d) Gerçekçi ve işleme dönebilir alışı ve satış emirleri,
- e) Diğer piyasa verileri veya Uzman Takdirleri.

(3) Bu madde, bu Yönergenin “Veri yeterliliği” başlıklı 11 inci maddesinde açıklanan aktif piyasanın var olduğu durumlarda, Finansal Ölçütün Kural Setinde yer verilen kurallar kapsamında, Borsanın Finansal Ölçütün yapısı, bütünlüğü, sürekliliği ve güvenilirliğini sağlama kuralına uyumlu olan verileri kullanmasına engel teşkil etmez. Borsa, Finansal Ölçütün kalite ve bütünlüğünü sağlamak amacıyla, Finansal Ölçütün Kural Setine uygun olduğuna inandığı verileri kullanabilir.

Finansal Ölçüt hesaplamalarının şeffaflığı

MADDE 13- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplamalarına ilişkin olarak yeterli şeffaflığı sağlar.

(2) Bu amaçla, Finansal Ölçütün;

- a) Hesaplamalara dayanak teşkil eden piyasanın büyüklük ve likiditesini gösteren işlem miktarı ve işlem hacmi bilgilerini,

- b) Ortalama hacim, fiyat ve bu hacim ve fiyatın dahil olduğu aralık bilgisini,
- c) Varsa kullanılan Uzman Takdirlerine ilişkin kısa açıklamaları,
- d) Kullanılan her bir piyasa verisinin gösterge niteliğindeki oranlarını,
- e) Kullanılan fiyatların oluşma/belirlenme mekanizmalarını,

ve benzeri verilere ilişkin açıklamaları öngörülen süre içerisinde Borsa kurumsal internet sitesinde ve/veya Borsanın veri dağıtım kanallarında yayımlar.

(3) Borsa Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına ilişkin bilgileri paylaşırken, sunulan bilgilerin Finansal Ölçüt Yararlanıcıları ve ilgili otoriteler tarafından kolaylıkla anlaşılabilir nitelikte olmasına dikkat eder.

Periyodik gözden geçirme

MADDE 14- (1) Borsa, Finansal Ölçütün Kural Setinde değişiklik yapmayı gerektirecek durumları tespit etmek amacıyla Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimlerin koşullarını periyodik olarak gözden geçirir.

(2) Borsa, Finansal Ölçütün ölçmeyi hedeflediği değişimlerin etkisinin azalıp azalmadığını veya güvenilir bir Finansal Ölçüt için temel teşkil edip etmediğini de periyodik olarak gözden geçirir.

(3) Periyodik gözden geçirmeler sonucunda Finansal Ölçütte esaslı değişikliğe gidilmesi halinde Borsa, periyodik gözden geçirmelere ilişkin özet bilgileri, gerekçeleri ile birlikte Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kural Setinin Niteliği

Kural Setinin içeriği

MADDE 15- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin Kural Setlerini, mümkün olduğu ölçüde seçtiği yöntemin gerekçesini de içerecek biçimde oluşturur ve Borsanın kurumsal internet sitesinde yayımlar.

(2) Kural Setleri, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının söz konusu Finansal Ölçütlerin nasıl hesaplandığını anlamalarını sağlayacak ve Finansal Ölçütün temsil kabiliyetini, ilgili Finansal Ölçüt Yararlanıcıları açısından uygunluğunu ve finansal ürünlerde referans olarak kullanılmaya uygun olup olmadığını değerlendirmelerine imkan verecek detayları da içerir.

(3) Borsa tarafından oluşturulan Kural Setleri asgari olarak;

- a) Kural Setinde sık geçen anahtar terimlerin tanımlarını,
- b) Finansal Ölçütün hesaplanmasında kullanılan girdiler, girdilerin seçimi, varsa Uzman Takdirlerinin kullanılmasına ilişkin prensipler, belli veri tiplerine verilen öncelikler, Finansal Ölçütü hesaplamak için ihtiyaç duyulan minimum veri miktarı ve varsa kullanılan modeller veya hesaplanma yöntemleri gibi Finansal Ölçütü belirlemeye ilişkin tüm kriterleri ve yöntemleri,
- c) Finansal Ölçütler arasında varsa Uzman Takdirlerinin kullanımının tutarlılığını sağlamak için oluşturulan yöntem ve uygulamaları,

- d) Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında kullanılan verilerin hiyerarşisini,
- e) Veri eksikliği veya olağandışı piyasa koşullarında Finansal Ölçütün belirlenmesine ilişkin yöntemleri,
- f) Finansal Ölçütün yeniden hesaplanmasını gerektirecek durumlar dahil, olası hataların giderilmesine yönelik yöntemleri,
- g) Kural Setinin onaylanmasına ve periyodik olarak gözden geçirilmesine ilişkin bilgileri (uygulanabildiği yerlerde dış periyodik gözden geçirmeler dahil),
- h) Uygun olduğu ölçüde, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarına danışılacak durumları ve danışma yöntemlerini,
- i) Finansal Ölçütün, parçalı piyasa oluşması veya düşük likidite gibi potansiyel kısıtlarını içerir.

(4) Borsa, Borsa Dışı Veriye dayanan Finansal Ölçütler hesaplaması durumunda, hangi Borsa Dışı Verinin dikkate alınacağına, hangilerinin hariç tutulacağına ilişkin kriterleri açıkça belirler. Farklı düzenlemelere tabi lokasyonlarda faaliyet gösteren Borsa Dışı Veri Sunanların bulunduğu lokasyondan kaynaklanan sorunlar da bu kriterlerde dikkate alınır. Kriterlerin değiştirilmesine ilişkin kurallar, ön bildirim süreleri de dahil olmak üzere, açıkça kriterlerde yer alır ve kriterler Borsanın kurumsal internet sitesinde ilan edilir.

Kural Setinde değişiklik yapılması

MADDE 16- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin tanımının değişmesi, ölçmeyi hedeflediği değişimleri temsil edememesi, hesaplanması için gerekli bileşenin olmaması, veri yetersizliği, mevzuattaki veya piyasa yapısındaki değişiklikler nedeniyle veya farklı bir nedenle Finansal Ölçütlerin Kural Setlerinde değişiklik yapılabilir.

(2) Aşağıdaki hususları da içeren Kural Setlerinde değişiklik yapılmasına ilişkin esaslar Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü'nde belirlenir;

- a) Esaslı değişikliğin bu Yönerge'nin 9 uncu maddesinde belirtilen gözetim fonksiyonu tarafından belirlenen tanımına ve Finansal Ölçüt Lisanslı Kullanıcılarının (ve kullanımın genişliği ve derinliğine göre uygun düştüğü ölçüde diğer Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının) değişiklikle ilgili bilgilendirilmesine veya görüşlerinin alınmasına ilişkin yöntem ve zamanlama bilgileri,
- b) Kural Setindeki değişikliklerin söz konusu gözetim fonksiyonu tarafından nasıl inceleneceği,
- c) Değişiklik ihtiyacı ortaya çıktığında Borsanın, bu değişikliğin içeriğine, gerekçesine, değişikliğin ne sonuç doğuracağına ve ne zaman yürürlüğe konulmasının öngörüldüğüne ilişkin açıklama yapacağı,
- d) Borsanın genel koşullar ve durumlar hakkındaki değerlendirmesi de göz önüne alınarak, yapılması planlanan esaslı değişikliklerin etkilerini analiz edebilmeleri ve görüşlerini beyan edebilmeleri için Finansal Ölçüt Yararlanıcılarına yeterli fırsat sağlayacak ölçüde önceden bildirim yapacağı ve açık bir zaman çizelgesi belirleyeceği,
- e) Görüşlerin iletilmesi için verilen süre dolduktan sonra da, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının görüşlerini (gizlilik talebinde bulunan Finansal Ölçüt Yararlanıcıları

hariç olmak üzere) ve Borsanın bu görüşlere verdiği cevapları özet şekilde tüm Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının erişimine açık tutacağı.

Hesaplamaya son verme

MADDE 17- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin tanımının değişmesi, ölçmeyi hedeflediği değişimleri temsil edememesi, hesaplanması için gerekli asgari bileşenin olmaması veya veri yetersizliği, mevzuattaki veya piyasa yapısındaki değişiklikler nedeniyle veya farklı bir nedenle Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son verebilir.

(2) Uygulanması Borsa tarafından mümkün ve anlamlı olarak değerlendirilmesi halinde aşağıdaki hususları da içeren Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son verilmesine ilişkin esaslar Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü'nde belirlenir:

- Mevcut Finansal Ölçütün özelliklerine (örneğin alternatif piyasanın kredi kalitesi, vade yapısı ve likiditesi) olabildiğince uygun kriterleri; Finansal Ölçütler arasındaki farklılıkları; alternatif Finansal Ölçütün Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının aktif/pasif ihtiyaçlarını ne kadar karşıladığı; şeffaf işlem verilerinin mevcut olup olmadığı; alternatif Finansal Ölçütün yatırım yapılabilir olup olmadığı; Finansal Ölçüt Yararlanıcıları üzerindeki etki ve mevcut mevzuatın etkisi de dahil olmak üzere güvenilir bir alternatif Finansal Ölçüt seçimine yardımcı olabilecek kriterler,
- Yeni bir Finansal Ölçüte geçiş sürecinin düzen içinde yürütülebilmesi amacıyla, hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçütün alternatif Finansal Ölçütlerle birlikte hesaplanmasının uygulanabilirliği,
- Hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçüte alternatif olabilecek farklı bir Finansal Ölçüt bulunmaması halinde izlenecek yöntemler,
- Hesaplanmasına son verilecek Finansal Ölçütün, mevcut sözleşmeler alternatif Finansal Ölçütü kullanır hale gelene kadar hesaplanmaya devam edileceği süreye ilişkin politika,
- Finansal Ölçütü kullanan finansal ürünlerin vadesi ile uyumlu geçiş takvimi ve Finansal Ölçüt Yararlanıcılarına gönderilecek olan bildirim yeterliliği de dahil olmak üzere, alternatif bir Finansal Ölçüt seçme ve o alternatif Finansal Ölçüte geçiş süreçlerini, uygun olduğu ölçüde Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının ve ilgili Piyasa Otoriteleri ile Ulusal Otoritelerin de dahil edileceği süreçler

(3) Söz konusu usul ve esaslar, ilgili Finansal Ölçütün hesaplanmasına son verilmesinin ekonomik ve finansal dengeler üzerine yapabileceği etkiler ve Finansal Ölçüte dayalı finansal ürünlerin yaygınlığı ve derinliği dikkate alınarak oluşturulur.

(4) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına son verilmesinde izlenecek usul ve esasları belirlerken, ilgili Finansal Ölçütün Yararlanıcılarının ve Finansal Ölçütün niteliğine bağlı olarak Düzenleyici Otoritenin ve Ulusal Otoritelerin de görüşlerini dikkate alabilir.

(5) Borsa, bir Finansal Ölçüte dayalı finansal ürüne sahip olan Lisanslı Kullanıcıların ve diğer Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının;

- Finansal Ölçütün kullanıldığı kontrat veya diğer finansal araçlarda, Finansal Ölçütün esaslı biçimde değişmesi veya hesaplanmasına son verilmesi halinde uygulanabilecek geçiş hükümlerinin veya son verme hükümlerinin bulunmasına,
- Borsanın kontrolü dışındaki faktörler de dahil olmak üzere farklı sebeplerle Finansal

Ölçütte esaslı değişiklikler yapılması gerekebileceği hususundan haberdar olmalarına ilişkin gerekli önlemleri almasını teşvik eder.

Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallar

MADDE 18- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin hesaplamalarında Borsa Dışı Veri Sunanlar tarafından temin edilen Borsa Dışı Veriler kullanabilir.

(2) Borsa Dışı Veriye dayalı Finansal Ölçüt hesaplandığı durumlarda kullanılmak üzere, aşağıdaki hususları da içeren Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kurallara ilişkin esaslar Finansal Ölçütler Yönetim Prosedürü'nde belirlenir.

- a) Borsa Dışı Verilerin seçimi,
- b) Borsa Dışı Verileri kimlerin sunabileceği,
- c) Borsa Dışı Veri Sunan kurumların veya kurumu adına bu işi yapan çalışanların kimliğinin ve kurumu adına bu verileri sunmaya yetkili olup olmadığının teyidi amacıyla kullanılacak kalite kontrol yöntemleri,
- d) Borsa Dışı Veri Sunan kurumların, Borsaya veri ve bilgi sunmak üzere yetkilendirdiği çalışanlarına uygulayacakları kriterler,
- e) Borsa Dışı Veri Sunan kurumların dönem içinde veri sunma hizmetini kesmelerini önlemeye yönelik politikalar,
- f) Borsa Dışı Veri Sunan kurumların ilgili tüm verileri sunmalarını teşvik etmeye yönelik politikalar,
- g) Borsa Dışı Veri Sunanların, aşağıdaki unsurları da içerecek şekilde iç sistemleri ve kontrollerine ilişkin esaslar:
 - 1) Finansal Ölçütlerin Kural Setlerine uyumlu veri tipini tespit etmeye yönelik kurallar da dahil olmak üzere veri sunumuna ilişkin yöntemler,
 - 2) Şüpheli veri veya işlemleri (grup içi işlemler de dahil olmak üzere) tespit etme ve değerlendirmeye ve verilerin gerçekliğini sağlamaya yönelik yöntemler,
 - 3) Uzman Takdirinin, yazılı hale getirilmesi dahil, kullanım koşullarını ve detaylarını belirleyen politikalar,
 - 4) Kayıtların tutulmasına ilişkin politikalar,
 - 5) Verilerin, sunulmasından önce yapılması gereken doğrulamalar ve yeterli teknik bilgi ve tecrübeye sahip çalışanlar tarafından birden çok defa gözden geçirilmesine yönelik politikalar,
 - 6) Finansal Ölçütlere ilişkin düzenlemeler ve piyasa bozucu eylemler de dahil olmak üzere ilgili düzenlemelere ilişkin eğitim faaliyetleri,
 - 7) Şüpheli veri girişlerinin raporlanması,
 - 8) Kritik konumdaki çalışanların rol ve görevleri ile sorumlu oldukları konuları,
 - 9) Veri sunumunun tamamlanmasına ilişkin kurum içi süreçler,
 - 10) "Kontrol sistemi" başlıklı 8 inci madde ile uyumlu ihbar mekanizmaları,

11) Çıkar çatışmalarının önlenmesi amacıyla;

- a. Hizmetleri sunan ön büro tarafından veri sunulmasına yönelik iç gözetim ve kontrol yöntemleri (yukarıdaki (5) ve (9) numaralı alt bentlerin hükümlerine uygun olarak olası çıkar çatışmalarını çözmeyi hedefleyen önleme ve denetleme faaliyetleri de dahil) Borsa tarafından yeterli ve uygun bulunmadıkça, ön büro tarafından veri sunulmasının yasaklanmasına,
- b. Çalışanların ve raporlama makamlarının uygun olduğu ölçüde fiziksel olarak birbirinden ayrılmasına,
- c. Verileri manipüle etmeyi veya başka bir yolla etkilemeyi amaçlayan mevcut veya potansiyel özendirici eylemlerin nasıl tespit edileceği, açıklanacağı, yönetileceği, azaltılacağı ve önleneceğinin değerlendirilmesine (uygun ücret politikalarının geliştirilmesi, Borsa Dışı Veri Sunan ile onun iştiraklerinin veya onların müşterilerinin başka ticari faaliyetleri ile veri sunma faaliyeti arasında olabilecek çıkar çatışmalarının etkin bir şekilde ele alınması ve çözümlenmesi),

dair yöntemleri ve politikaları da içeren çıkar çatışmalarının önlenmesi politikası.

(3) Borsa, ilgili Finansal Ölçütün hesaplamalarında, sadece söz konusu kurallara uygun davranan Borsa Dışı Veri Sunanlardan temin ettiği girdileri kullanır; Borsa Dışı Veri Sunanların belirlenen kurallara uyup uymadığını uygun biçimde izler ve kayıt altına alır.

(4) Borsa, Borsa Dışı Veri Sunanların uyması gereken kuralları periyodik olarak gözden geçirir ve denetler. Borsa Dışı Veri Sunanlardan, kurallar güncellendiğinde veya yılda en az bir defa olmak üzere bu kurallara uyuma dair beyan alır.

Veri toplamaya ilişkin iç kontroller

MADDE 19- (1) Borsa, Borsa dışı kaynaklardan veri temin ettiği durumlarda, verilerin toplanması ve iletilmesi süreçleri için uygun iç kontrol sistemleri oluşturur. Bu kontroller, verinin temin edileceği dış kaynağın seçimi, verilerin ne şekilde temin edileceği ve verinin bütünlüğü ve gizliliğinin ne şekilde korunacağı hususlarını kapsar. Borsa, ön büro çalışanlarından temin ettiği veriyi, diğer kaynaklardan da teyit eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hesap Verebilirlik

İhbar ve şikayet yöntemleri

MADDE 20- (1) Borsa, Finansal Ölçütlerin, ölçmeyi hedeflediği değişimleri yansıtıp yansıtmadığı, belirlenen Kural Setine uygun hesaplanıp hesaplanmadığı ve Borsanın Finansal Ölçüt hesaplamalarına ilişkin diğer karar ve uygulamalarıyla ilgili ihbar ve şikayetlere yönelik uygun mekanizmalar kurar.

(2) Aşağıdaki hususları da içeren ihbar ve şikayet mekanizmalarına ilişkin esaslar Finansal Ölçütler İhbar Prosedürü ile Finansal Ölçütler Şikayet Prosedürü'nde belirlenir:

- a) Elektronik platformlar gibi, Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının şikayetlerini kolaylıkla iletebileceği kanalların oluşturulması,

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu lütfen kontrol ediniz.

- b) Şikayetin ilgili Finansal Ölçütün hesaplanmasına ilişkin süreçlerde rol almayan bağımsız bir çalışan tarafından zamanında incelenmesine ve inceleme sonuçlarının piyasa düzenlemelerine veya kamuyu aydınlatma düzenlemelerine aykırı olmamak koşuluyla, şikayetçiye ve ilgili diğer kişilere makul bir süre içerisinde iletilmesine ve kayıtların tutulmasına dair süreçler,
- c) Şikayetin, gerektiğinde Borsa yönetimine iletilmesine dair süreçler,

(3) Borsa, şikayete ait tüm dokümanları başvurunun sonuçlandırılmasından itibaren, yasal ve idari düzenlemelerin gereği olan haller saklı kalmak kaydıyla en az 5 yıl süreyle saklar.

(4) Finansal Ölçütlere ilişkin resmi şikayet niteliğini taşımayan ihtilaflar da Finansal Ölçütler İhbar Prosedürü ile Finansal Ölçütler Şikayet Prosedüründe belirlenen esaslar çerçevesinde ele alınır ve çözümlenir.

Denetim

MADDE 21- (1) Borsa, Finansal Ölçüt hesaplama süreçlerini, bu süreçlerin Kural Setlerine ve bu Yönergeye uyumunu, Yönergenin yürürlüğe girmesinden altı ay sonra ilk kez ve daha sonra iki yılda birden az olmamak koşuluyla gözden geçirmek ve raporlamak üzere yeterli tecrübe ve bilgiye sahip, bağımsız iç veya dış denetçi görevlendirir. Bu denetimlerin sıklığı, Borsanın Finansal Ölçüte ilişkin faaliyetlerinin boyutu ve karmaşıklık seviyesiyle orantılı olarak belirlenir.

(2) Borsa tarafından tespit edilen mevcut veya potansiyel bir çıkar çatışmasının söz konusu olduğu durumda, çıkar çatışmasının seviyesine bağlı olarak (Ulusal Otoritelerce düzenlenen veya denetlenen Finansal Ölçütler hariç), Borsa, açıkladığı Kural Setine uyulup uyulmadığının periyodik olarak gözden geçirilmesi ve raporlanması için yeterli tecrübe ve imkanlara sahip bir bağımsız dış denetçi görevlendirir. Bu denetimlerin sıklığı, hem Borsanın Finansal Ölçüte ilişkin faaliyetlerinin boyutu ve karmaşıklık seviyesiyle hem de Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının Finansal Ölçüt kullanımının yaygınlığı ve derinliğiyle orantılı olarak belirlenir.

Kayıtların muhafazası

MADDE 22- (1) Borsa, Finansal Ölçüt hesaplama süreçlerine ait tüm kayıtları saklar.

(2) Bu kapsamda;

- a) Finansal Ölçütlerin hesaplanma süreçlerinde esas alınan tüm piyasa verilerini, Borsa Dışı Verileri ve benzeri tüm verileri,
- b) Finansal Ölçütlerin hesaplanma süreçlerinde esas alınan Uzman Takdirlerini,
- c) Piyasa stresinin ve/veya oynaklığının arttığı dönemlerde yapılanlar dahil, Finansal Ölçütlerin hesaplanmasına ilişkin standart yöntemlerde ve Kural Setlerinde yapılan değişiklikleri ve bunlardan sapmaları,
- d) Finansal Ölçütlerin hesaplanma süreçlerinde yer alan çalışan bilgilerini,
- e) Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında kullanılan verilere ilişkin tüm soru ve yanıtları

yasal ve idari gereklilikler saklı kalmak kaydıyla en az 5 yıl süreyle muhafaza eder; talep halinde SPK ile paylaşır. Bu kayıtlar Borsa veya başka bir organize piyasa tarafından tutuluyorsa, Borsa bu maddeye uyum açısından, varsa ilgili yazılı kayıt paylaşma sözleşmelerine de tabi olarak, bu kayıtları esas alarak hareket edebilir.

(3) Finansal Ölçütlerin hesaplanması Borsa Dışı Verilere dayanıyor ise Borsa Dışı Veri Sunanlar;

- a) Veri sunumunu düzenleyen yöntem ve kuralları,
- b) Verileri temin eden, üreten veya Borsaya sunan kişilerin bilgilerini,
- c) Verinin sunumundan ve gözetiminden sorumlu olan kişilerin isim ve pozisyonlarını,
- d) Veri sunanlar arasındaki görüşmelerin ve iletişimin kayıtlarını,
- e) Borsa ile iletişim kayıtlarını,
- f) Borsaya sunulan verilere ilişkin soruları,
- g) Finansal Ölçütü kullanan ürünlerle ilgili çıkar çatışmalarına ve taşınan pozisyonlara ilişkin beyanları,
- h) Denetim ve incelemeleri kolaylaştırmak amacıyla Finansal Ölçüte dayalı ürünler üzerine ilgili Birim ve çalışan bazında yönetilen pozisyonların büyüklüklerini,
- i) Varsa iç ve dış denetim bulgularını, bu bulgulara ilişkin alınan iyileştirici tedbirleri ve uygulama aşamalarını

yasal ve idari gereklilikler saklı kalmak kaydıyla en az 5 yıl süreyle muhafaza eder.

Düzenleyici otoriteyle işbirliği

MADDE 23- (1) Borsa, bu Yönerge kapsamında, denetim kayıtları dahil sahip olduğu her türlü bilgi ve belgeyi talep halinde SPK'ya ve/veya Finansal Ölçüt Yararlanıcılarının Düzenleyici Otoritelerine iletir.

ALTINCI BÖLÜM

Faize Dayalı Finansal Ölçütlere Yönelik Ek Hükümler

Doğru ve yeterli veri

MADDE 24- (1) Borsa, faize dayalı Finansal Ölçütlerin hesaplanmasında;

- a) işlemlerin yapıldığı zaman ile girdi verilerinin sağlandığı zaman arasındaki herhangi bir piyasa olayının etkisini dikkate almak,
- b) işlem verilerinden enterpolasyon veya ekstrapolasyon yapmak veya
- c) Borsa Dışı Veri Sunanların veya diğer piyasa katılımcılarının kredi puanındaki değişiklikleri yansıtmak

suretiyle verilerde düzeltme yapabilir.

(2) Borsa, faize dayalı swap işlemleri gibi faize dayalı Finansal Ölçütü etkileyebilecek nitelikteki işlemlerin, ölçüte olan etkisini belirlemek amacıyla duyarlılık analizleri yapabilir.

Gözetim fonksiyonu ve denetim

MADDE 25- (1) Borsa, faize dayalı Finansal Ölçüt hesaplama süreçlerini, bu süreçlerin Kural Setlerine ve bu Yönergeye uyumunu, Yönergenin yürürlüğe girmesinden altı ay sonra ilk kez ve daha sonra iki yılda birden az olmamak koşuluyla periyodik olarak gözden geçirmek ve raporlamak

Bu belge Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu belgenin güncel sürümü Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru sürüm olduğunu lütfen kontrol ediniz.

üzere yeterli tecrübe ve bilgiye sahip, bağımsız iç veya dış denetçi görevlendirir. Bu denetimlerin sıklığı, Borsanın Finansal Ölçüte ilişkin faaliyetlerinin boyutu ve karmaşıklık seviyesiyle orantılı olarak belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Yönergede hüküm bulunmayan haller

MADDE 26- (1) Bu Yönergede yer almayan ya da açıklık bulunmayan konularda ilgili düzenlemeler çerçevesinde karar vermeye, uygulamayı düzenlemeye ve yönlendirmeye Genel Müdür yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 27- (1) Bu Yönerge yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28- (1) Bu Yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.